

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9So/212/2016
Identifikačné číslo spisu: 6015201513
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2017
Meno a priezvisko: JUDr. Judita Kokolevská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:6015201513.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Judity Kokolevskej a členov senátu JUDr. Viery Nevedelovej a Mgr. Viliama Pohančeniča v právnej veci navrhovateľky: H. F., nar. XX. D. XXXX, bytom A. F. XXXX/XX, XXX XX M., proti odporkyňi: Sociálna poisťovňa, ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, o výšku starobného dôchodku, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 20Sd/370/2015-33 z 20. júla 2016, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 20Sd/370/2015-33 z 20. júla 2016 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľke náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom č. k. 20Sd/370/2015-33 z 20. júla 2016 potvrdil rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo 07. mája 2015, ktorým bola zamietnutá žiadosť navrhovateľky o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie od 01. marca 1988 do 31. decembra 2003.

Prvostupňový rozsudok krajský súd odôvodnil tým, že zvýšenie starobného dôchodku za zamestnanie získané po vzniku nároku na starobný dôchodok do 31.12.2003 upravuje ustanovenie § 23 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého základnou podmienkou nároku na zvýšenie je, aby občan počas takéhoto zamestnania nepoberal starobný dôchodok alebo jeho časť. Vzhľadom na to, že navrhovateľka poberá starobný dôchodok od jeho priznania nepretržite až do rozhodnutia súdu, nie je možné zvýšiť starobný dôchodok za obdobie zamestnania od 1. marca 1988 do 31. decembra 2003. Súd pri rozhodovaní vo veci nemohol prihliadať na nepriaznivú sociálnu situáciu navrhovateľky, pre ktorú sa navrhovateľka rozhodla pracovať popri poberaní starobného dôchodku. Vzhľadom na uvedené dôvody súd napadnuté rozhodnutie potvrdil ako vecne správne a vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi.

Proti uvedenému rozhodnutiu sa odvolala navrhovateľka, tvrdiac, že má nárok na zvýšenie starobného

dôchodku najmä preto, že bola zamestnaná aj po odchode na dôchodok. Z ustanovenia §23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vyplýva, že nárok na zvýšenie dôchodku občanovi, ktorý ďalej vykonáva zamestnanie vzniká práve z tohto dôvodu pokračovania v práci. Namieta tiež nesprávny postup súdneho exekútora v exekúcií zrážkami z jej starobného dôchodku.

K odvolaniu navrhovateľky sa vyjadrila odporkyňa, ktorá má za to, že súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci, na základe ktorého náležite právne posúdil vec, pričom nezistil nezákonnosť preskúmaného rozhodnutia odporkyne. Odporkyňa preto navrhuje, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Následne navrhovateľka doručila tunajšiemu súdu prípis, v ktorom uviedla výpočet zvýšenia dôchodku, ktoré jej podľa jej mienky patrí. Zároveň si uplatnila náhradu škody vo výške 194,- eur.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č.162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok.

Podľa § 492 ods. 1 SSP konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia podľa doterajších predpisov.

V súlade s citovaným ustanovením sa odvolacie konanie riadi ustanoveniami zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľky nie je možné priznať úspech.

Z administratívneho spisu odporkyne vyplynulo, že navrhovateľke bol rozhodnutím z 03. februára 1987 priznaný starobný dôchodok od 01. januára 1987 v sume 1456,- Kčs mesačne. Starobný dôchodok jej bol vymieraný z priemerného mesačného zárobku dosiahnutého v rokoch 1982 až 1986, ktorý bol 2753 Kčs. Pre nárok na výšku starobného dôchodku jej bola doba zamestnania zhodnotená v počte 37 rokov. Žiadosťou z 30. marca 2015 navrhovateľka žiadala o zvýšenie starobného dôchodku za doby zamestnania, získané po priznaní starobného dôchodku od 01. marca 1988 do 31. decembra 2004. Rozhodnutím č. XXX XXX XXXX 0 zo 07. mája 2015 odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľky o zvýšenie starobného dôchodku za obdobie od 01. marca 1988 do 31. decembra 2003 s poukazom na § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb., pretože navrhovateľka od 01. marca 1988 poberala starobný dôchodok. Za obdobie dôchodkového poistenia od 01. januára 2004 do 31. decembra 2004 bol navrhovateľke starobný dôchodok zvýšený právoplatným rozhodnutím odporkyne z 05. mája 2005.

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. občanovi, ktorý je zamestnaný po vzniku nároku na starobný dôchodok a nepoberá tento dôchodok alebo jeho časť, invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov, sa zvyšuje starobný dôchodok za každých 360 kalendárnych dní zamestnania o 6 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok; ak občan nebol zamestnaný 360 kalendárnych dní, zvyšuje sa starobný dôchodok za každých ďalších kalendárnych 90 dní zamestnania o 1,5 % priemerného mesačného zárobku, z ktorého sa vymeriava, prípadne sa vymeral dôchodok.

Podľa § 219 ods. 1 O.s.p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Pri vyhodnotení závažnosti odvolacích dôvodov vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu a vo vzťahu k obsahu súdneho a pripojeného administratívneho spisu, najvyšší súd s prihliadnutím na § 219 ods. 2 O.s.p. konštatuje, že nezistil dôvod na to, aby sa odchyľil od logických argumentov a

relevantných právnych záverov obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, ktoré vytvárajú dostatočné východiská pre vyslovenie výroku napadnutého rozsudku. Preto sa s ním stotožňuje v celom rozsahu a v ďalšom odôvodnení sa obmedzí na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku.

Navrhovateľke bol starobný dôchodok priznaný od 01. januára 1987, pričom tento poberala odo dňa jeho priznania, čo počas celého správneho ani súdneho konania nespochybnila. Zároveň bola navrhovateľka od 01. marca 1988 až do 31. decembra 2004 zamestnaná.

Napadnutým rozhodnutím odporkyne zo 07. mája 2015 bolo potom správne rozhodnuté o zamietnutí žiadosti navrhovateľky o zvýšenie starobného dôchodku od 01. marca 1988 do 31. decembra 2003, s poukazom na ustanovenie § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb.

Toto ustanovenie upravuje zvýšenie starobného dôchodku u občanov, ktorí zároveň spĺňajú dve podmienky. Jednak ten, komu sa má zvýšiť starobný dôchodok podľa § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. musí byť zamestnaný aj po vzniku nároku na starobný dôchodok a druhou podmienkou je, že tento dôchodok, jeho časť, invalidný dôchodok alebo dôchodok za výsluhu rokov v rozhodnom čase nepoberá. Pre takéto zvýšenie starobného dôchodku nepostačuje splnenie jednej podmienky, ako je to u navrhovateľky (ďalšie zamestnanie po vzniku nároku na starobný dôchodok), ale je potrebné splniť aj druhú podmienku, a síce v čase, za ktorý si občan uplatňuje nárok na zvýšenie dôchodku, nesmie byť poberateľom dôchodku. Druhú podmienku navrhovateľka nespĺnila, keďže poberala starobný dôchodok od 01. januára 1987.

Na navrhovateľku by sa teda § 23 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vzťahoval len v prípade, že by po dovŕšení dôchodkového veku a vzniku nároku na starobný dôchodok v čase ďalšieho zamestnania dôchodok nepoberala a teda jej príjmom by v tomto čase bola iba mzda od zamestnávateľa. Po ukončení pracovného pomeru by jej následne bol priznaný starobný dôchodok navýšený podľa uvedeného ustanovenia.

Na tomto mieste považuje odvolací súd za potrebné zdôrazniť, že ustanovenie právneho predpisu, ktoré určuje rôznu valorizáciu dôchodkov u tých občanov pracujúcich aj po vzniku nároku na dôchodok, ktorí dôchodok poberajú a tých, ktorí dôchodok nepoberajú, nie je diskriminačné. Uvedené je zrejme tiež pri aplikácii testu diskriminácie, ako ho vo svojej judikatúre používa Ústavný súd SR (PL. ÚS 7/2013, PL. ÚS 98/2011, PL. ÚS 11/2013, PL. ÚS/12/2014). Test diskriminácie sa vo všeobecnosti člení na zisťovanie, či v posudzovanom prípade ide o rovnaké alebo objektívne porovnateľné subjekty (prvý krok), sa nerovnaké zaobchádzanie opiera o ústavne prípustný dôvod nerovnakého zaobchádzania (druhý krok), porušenie rovnosti spôsobuje ujmu (tretí krok), zásah možno alebo nemožno ospravedlniť (štvrtý krok). Aplikujúc tento test na prejednávaný prípad, nie je možné za rovnaké subjekty považovať občana, ktorý síce dosiahol dôchodkový vek, vznikol mu nárok na starobný dôchodok, avšak napriek uvedenému ďalej pracoval a starobný dôchodok, na ktorý mal nárok, nepoberal, a teda výlučne prispieval do systému dôchodkového zabezpečenia a občana, ktorému vznikol nárok na starobný dôchodok, tento dôchodok poberal spolu so mzdou od zamestnávateľa, a teda do systému dôchodkového zabezpečenia prispieval a zároveň z neho poberal dávku. Tieto dva subjekty nie sú rovnaké, preto nerovnaké zaobchádzanie s nimi tiež nie je možné považovať za diskrimináciu.

Vzhľadom na vyššie uvedené argumenty dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie správneho orgánu vychádzalo z dostatočne zisteného skutočného stavu veci a odporkyňa pri rozhodnutí správne aplikovala právne normy a svoju správnu úvahu v rozhodnutí riadnym spôsobom odôvodnila. Vzhľadom na uvedené rozhodol odvolací súd tak, že rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. júla 2016 č.k. 20Sd/370/2015-33 ako vecne správny podľa § 219 ods. 1 a 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s § 250 l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, lebo navrhovateľka v tomto konaní nebola úspešná a odporkyňa náhrada trov konania nepatrí.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.